

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

O'ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI

FANINING O'QUV DASTURI

Barcha ta'limgan yo'naliishlari uchun

Toshkent – 2021

Axborot manbalari

1. [www.ziyonet.uz.](http://www.ziyonet.uz)
2. [www.edu.uz.](http://www.edu.uz)
3. [www.google.uz.](http://www.google.uz)
4. [www.gov.uz.](http://www.gov.uz)

7.

O'quv dasturi "Markaziy Osiyo xalqlari tarixi va etnologiyasi" kafedrasida ishab chiqilgan va 2021 - yil "2021 08" — dagi "1" —sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2021 - yil "2021 08" — dagi "1" —sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

8.

Fan/modul uchun mas'ular:

I.M. Haydarov – TDSHU, "Markaziy Osiyo xalqlari tarixi va etnologiyasi" kafedrasi v.b. dotsenti, DSc
A.A. Madaraimov – TDSHU, "Markaziy Osiyo xalqlari tarixi va etnologiyasi" kafedrasi v.b. dotsenti, PhD
B.A. Odilov TDSHU, "Markaziy Osiyo xalqlari tarixi va etnologiyasi" kafedrasi katta o'qituvchisi, PhD
M.M. Askarov "Markaziy Osiyo xalqlari tarixi va etnologiyasi" kafedrasi o'qituvchisi, PhD

Taqribchilar: A.A. Ermetov – O'zMU v.b. professori, DSc

A.X. Doniyorov – TDSHU, "Markaziy Osiyo xalqlari tarixi va etnologiyasi" kafedrasi professori, tarix fanlari doktori

M. Asarov
M. Haydarov

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	Kreditlar
OT104	2021-2022	1	4
Fan/modul turi	Ta'slim tili		
Majburiy	O'zbek va rus	Haftadagi dars soatlari	4
1.	Fanning nomi O'zbekistonning eng yangi tarixi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'slim (soat)
2	I. Fanning mazmuni	60	60
	<p>Fanni o'qitishning maqsadi – mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasida yuz bergan muhim o'zgarishlar, tub islohotlarning mazmun-mohiyatini ko'rsatish va jamiyat hayotida talabaning o'rmini, o'zligini anglatishdan iborat.</p> <p>Fanni o'qitishning vazifalari – mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistonda yuzaga kelgan murakkab vaziyatni hamda mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi, ijtimoiy-iftisodiy, siyosiy va ma'naviy hamda boshqa sohalardagi islohotlarning mazmun-mohiyatini talabalarga tushuntirib berish, ularni Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash hamda milliy gururni shakllantirishdan iborat.</p>	120	
	II. Asosiy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)		
	II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:		
	1-mavzu. Kirish. “O'zbekistonning eng yangi tarixi” o'quv fanining premeti, maqsadi va vazifalari, nazariy-metodologik tamoyillari		

Qo'shimcha adabiyotlar

- 15.Азизхўжаев А.А. Мустакиллик: курашлар, изтироблар, кувончлар. - Тошкент: 2001.

16.Азизхўжаев А.А. Чин ўзбек иши. - Тошкент, 2003.

17.Ахмедов Е. Ўзбекистон шахарлари мустакиллик йилларида. - Тошкент: Абу Али ибн Сино нашиёти, 2002.

18.Исломов З.М. Ўзбекистон модернизациялаш ва демократик тараккиёт сари. - Тошкент: Ўзбекистон, 2005.

19.Левитин Л. Ўзбекистон туб бурилиш палласида. Тошкент: Ўзбекистон, 2005.

20.Усмонов К. Ўзбекистоннинг жаҳон интегратсиялашуви. - Тошкент: Молия, 2003.

21.Ўзбекистон мустакиллик йилларида. - Тошкент: Ўзбекистон, 1996.

22.Ўзбекистон тарихи. Р.Х.Муртазаеванинг умумий таҳрири остида. - Тошкент, 2005.

23.Ўзбекистон халқининг дини, маданияти ва урф-одатлари: тарих ва ҳозирги холат. - Тошкент: ТИУ, 2011.

24.Ўлмасов А., Вахобов А. Иктисолидёт назарияси. - Тошкент: Шарқ, 2006.

25.Ўзбекистонда миллатларaro муносабатлар ва бағрикенглик: тарихий тажриба ва ҳозирги замон. Масъул мухаррир Р.Х.Муртазаева. - Тошкент: Мумтоз сўз, 2010.

26.Ўзбекистон тарихи (1917-1991 йиллар). 2 том. Масъул мухаррирлар Р.Абдуллаев, К.Ражабов, М.Рахимов. - Тошкент: Ўзбекистон, 2019.

27.Муртазаева Р.Х. Ўзбекистонда миллатларaro муносабатлар ва толерантлик. Дарслик. - Тошкент: Мумтоз сўз, 2019.

28.Юнусова Х. Ўзбекистонда миллатларaro муносабатлар ва маънавий жараёнлар (XX аср 80-йиллари мисолида). - Тошкент: Абу матбуот-консалт, 2009.

29.Бобожонова Д. Ўзбекистонда ижтимоий-иктисодий муносабатлар (70-80-йиллар мисолида). Кўлланма. - Тошкент: Шарқ, 1999.

30.Коракалпогистон тарихи (1917-1994 йй.). - Нукус, 1995.

31.Ғуломов С., Убайдуллаева Р., Ахмедов Э. Ўзбекистон. - Тошкент: Мехнат, 2001.

2-mavzu. Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondag'i ijtimoiy-siyosiy jarayonlar

Rahbariy adabiyotlar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralig' nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

XX asr 80 yillari o'talarida respublika ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy va ma'naviy hayotidagi inqirozli holat. Markazning O'zbekistonda amalga oshirgan qatag'on siyosati. Aholi turmush tarzining og'irlashuvi. Orol fojiasi. Farg'ona voqealari. 1989 yil o'talarida respublika ijtimoiy-siyosiy hayotidagi o'zgarishlar. Milliy manfaatlar ustuvorligining o'sib borishi.

I.Karimov – O'zbekistonning Birinchi Prezidenti. Mustaqillik deklaratsiyasi va uning tarixiy ahamiyati. 1991 yil avgust voqealari. GKChP. Sovet davlatining tanazzulga yuz tutishi.

3-mavzu. Mustaqil O'zbekiston Respublikasining taskil topishi va uning tarixiy ahamiyati

Mustaqillik arafasida respublikadagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvol. O'zlikni anglashga intilishning kuchayishi. Siyosiy tizindagi o'zgarishlar. Mustaqillikning e'lon qilishi. O'zbekiston Respublikasining taskil etilishi. Mustaqillikning ilk davrida davlat suverenitetini mustahkamlash yo'liida sa'y-harakatlar. Mustaqil O'zbekiston davlatining yuzaga kelishi va mustahkamlanishida I.Karimovning tarixiy xizmatlari.

4-mavzu. O'zbekistonning o'ziga xos istiqloq va taraqqiyot yo'lli

Mustaqil taraqqiyotning dastlabki bosqichidagi muammolar. O'zbekistonning o'ziga xos taraqqiyot yo'llini tanlashi. Taraqqiyotning "O'zbek modeli" va uning o'ziga xos xususiyatlari. O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy rivojanish strategiyasi: yangilanish va taraqqiyot yo'lli. O'zbekistonning iqtisodiy mustaqilligini ta'minlashga qaratilgan strategiya asoslari. Mustaqillik – me'yoriy-huquqiy asoslarining yaratilishi. Yangi Konstitutsiyaning qabul qilinishi va uning tarixiy ahamiyati. Davlat ramzları.

5-mavzu. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyatি asoslarining shakllanishi

O'zbekistonda davlat ijroiya hokimiyatini takomillashtirishda O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining o'mi. O'zbekistonning

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralig' nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

Rahbariy adabiyotlar:

- Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'llimizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. T. 1. - Toshkent: O'zbekiston.. 2017.
- Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olivjanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: O'zbekiston. 2017.
- Mirziyoyev Sh.M. Quron ustuvorligi va inson ma'nafaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yiliga bag'ishlangan tantanali marosimidagi ma'ruzasi. - Toshkent: O'zbekiston. 2017.
- Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent: O'zbekiston. 2017.
- Karimov I.A. Inson uning huquq va erkinliklari - olyi qadriyat. T.
- Toshkent: O'zbekiston, 2006.
- Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat-engilmas kuch. -Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
- Karimov I.A. O'zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida. – Toshkent: O'zbekiston, 2011.
- Asosiy adabiyotlar**
  - Мустакил йўзбекистон тарихининг дастлабки саҳифалари. - Тошкент, 2000й.
  - Еркаев А. Ўзбекистон йўли. - Тошкент: Маннавият, 2011й.
  - Мустакиллик: Изохли илмий-оммабол луғат // М.Абдулаев ва бошқалар: тўлдирилган учинчи нашр. - Тошкент: Шарқ, 2006й.
  - 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришинг бешта устувор йўналиши бўйича Харакатлар стратегияси. - Тошкент: Маннавият, 2017.
  - Мустакил йўзбекистон тарихи. Масбул мухарир А.Сабиров. - Тошкент: Академия, 2013.
  - Новейшая история Узбекистана. Руководитель проекта и редактор:

	<p>V. Talim natijalari kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Talaba bilishi kerak :</p> <ul style="list-style-type: none"> Mustaqillik yillarda mamlakatimiz bosib o'tgan tarixiy yo'lning mazmuni mohiyatini, O'zbekistonning eng yangi tarixida amalga oshirilgan o'zgarishlarining ahamiyatini; Zamonaviy jarayonlarda O'zbekistonning jahon hamjamiyatini bilan integratsiyasi, xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash, O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'mi va nufuzini ortib borishi kabi jarayonlarni tarixiylik va xolislik nuqtai nazaridan bilishi kerak; O'zbekistonning eng yangi tarixi muammollarini o'rganish, dunyoqarashni mustahkamlashda milliy mustaqillik g'oyasini qo'llay bilish, atrofida sodir bo'layotgan jarayonlarga o'z munosabatini bildira olish, jamiyat va inson dunyoqarashi rivojida tarix fanining o'mini anglash va bugungi kunda sodir bo'layotgan voqealarning tarixdagi muhim voqealar bilan bog'liqligini biliш ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. O'zbekistonning eng yangi tarixini chuqur bilish, ma'naviy-milliy va umuminsoniy masalalar bo'yicha o'z qarashlarini ilmiy asoslashni va ifodalashni bilish, milliy mustaqillik g'oyalariga amal qiladigan faol hayotiy dunyoqarash kabi malakalarga ega bo'lishi kerak.
<p>6-mavzu. O'zbekistonda demokratik va fuqorolik jamiyatini rivojlantirishni borasida amalga oshirilgan siyosiy islohotlar</p> <p>O'zbekistonda demokratik va fuqorolik jamiyatini rivojlantirilishi. O'zbekistonda nodavlat-notijorat tashkilotlar va ularning siyosiy, ijtimoiy hamda iqtisodiy jarayonlardagi ishtiroki hamda ijtimoiy sherkchilik. Mahalliy davlat hokimiyatchiligi, fuqorolarning o'zini o'zi boshqarish organlarini tashkil etilishi va ularning jamiyatni demokratlashtirishdagi o'mi. O'zbekistonda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiysi. Inson haq-huquqlarini ta'minlash va himoya qilish. Huquq-tartibot organlari va sud-huquq tizimidagi islohotlar.</p> <p>7 -mavzu. Iqtisodiy islohotlar, xususiy munkchilikning shakllanishi. O'zbekistonda bozor munosabatlaring rivojlanishi</p> <p>O'zbekiston Respublikasida bozor munosabatlarning shakllanishi, uning yo'nalishlari, bosqichlari va xususiyatlari. Bozor munosabatlariiga o'tishning huquqiy asoslarining yaratilishi. Iqtisodiy islohotlarning besh tamoyilini amalga oshirilish mexanizmi. Pul islohotining o'kazilishi. Bozor infratuzilmasining shakllanishi, qishloq xo'jaligidagi islohotlar, uning vazifalari va yo'nalishlari. Sanoat, avtomobilsozlik sohasining rivojlanishi. Makroiqtisodiyotni bargarorlashtirishga erishish. Jahan moliyaviy inqirozinining yuzaga kelish sabablari, oqibatlari va uni O'zbekistonda bartaraf etish yo'llari. Mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiya va diversifikasiya qilinishi, bank-moliya tizimini mustahkamlash borasidagi chora-tadbirlar. Soliq tizimidagi islohotlar.</p>	

<p>3.</p> <p>V. Talim natijalari kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Talaba bilishi kerak :</p> <ul style="list-style-type: none"> Mustaqillik yillarda mamlakatimiz bosib o'tgan tarixiy yo'lning mazmuni mohiyatini, O'zbekistonning eng yangi tarixida amalga oshirilgan o'zgarishlarining ahamiyatini; Zamonaviy jarayonlarda O'zbekistonning jahon hamjamiyatini bilan integratsiyasi, xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash, O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'mi va nufuzini ortib borishi kabi jarayonlarni tarixiylik va xolislik nuqtai nazaridan bilishi kerak; O'zbekistonning eng yangi tarixi muammollarini o'rganish, dunyoqarashni mustahkamlashda milliy mustaqillik g'oyasini qo'llay bilish, atrofida sodir bo'layotgan jarayonlarga o'z munosabatini bildira olish, jamiyat va inson dunyoqarashi rivojida tarix fanining o'mini anglash va bugungi kunda sodir bo'layotgan voqealarning tarixdagi muhim voqealar bilan bog'liqligini biliш ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. O'zbekistonning eng yangi tarixini chuqur bilish, ma'naviy-milliy va umuminsoniy masalalar bo'yicha o'z qarashlarini ilmiy asoslashni va ifodalashni bilish, milliy mustaqillik g'oyalariga amal qiladigan faol hayotiy dunyoqarash kabi malakalarga ega bo'lishi kerak. <p>4.</p> <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); guruuharda ishslash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalari.

8-mavzu. O'zbekiston Respublikasidagi ijtimoiy o'garishlar

Kuchli ijtimoiy siyosat konsepsiyasining shakllanishi, bosqichlari va rivojlantirilishi. Manzilli ijtimoiy himoya tizimining yaratilishi. Ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo'naltirilgan aholi bandligi va real daromadlarini izchil oshirib borish, sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish, xotin-qizlarning ijtimoliy-siyosiy faoliyatini oshirish, aholini uy-joylar bilan ta'minlash, yo'l-transport, muhandislik-kommunikatsiya va ijtimoiy infrafuzilmalarни rivojlantirish, ta'lim, madaniyat, ilm-fan, adabiyot, san'at va sport sohalarini rivojlantirish, yoshsharga oid davlat siyosatini takomillashtirish. Nodavlat notijorat tashkilotlarining ijtimoiy himoya va manzilli ijtimoiy yordamni amalga oshirishdagi ishtiroi.

O'zbekiston Respublikasi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonunning mazmun-mohiyati, aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish.

9-mavzu. Mustaqillik yillarda O'zbekistondagi ma'nnaviy va madaniy taraqqiyot

Milly istiqlol g'oyasi va maskuraviy masalar. Milliy urf-odatlar, qadriyatlar va an'analarining qayta tiklanishi. Mustaqillik yillarda buyuk ajoddalar va tarixiy shaxslarga bo'lgan e'tibor. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Karimovning ajoddalar merosi va milliy qadriyatlarни tiklash borasidagi xizmati. Toshkent shahrining "Islom madaniyati poytaxti" deb e'lon qilinishi va uning ahamiyati. Madaniyat va san'at sohasining rivojlanishi. Milliy sport tur'larning rivojlantirilishi. Beshta tashabbus va uning yuksak ma'nnaviy madaniyatni ta'minlashdagi o'mi. O'zbekistonda millatlararo va dirlararo munosabatlardagi barqarorlikni ta'mintash borasidagi davlat siyosati. Millatlararo munosabatlar sohasida O'zbekiston Respublikasi davlat siyosati konsepsiyasi.

10-mavzu. O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasida amalga oshirilgan islohotlar

Mustaqillik yillarda ilm-fanning rivojlanishi. Yangi jamiyat qurishda ta'lim va tarbiyaning o'mni va roli. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun va "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi"ning qabul qilinishi. Ta'limning milliy modelini shakllanishi, rivojlanishi va sohadagi muammolar. O'zbekistonda kadrlar

9.Siyosiy-huquqiy sohadagi (10 ta) ustuvor halqaro reytinglar va ularga

O'zbekistonning integratsiyalashuvi.

10.Iqtisodiy va ijtimoiy sohadagi (14 ta) ustuvor halqaro reytinglar va ularga O'zbekistonning integratsiyalashuvi.
Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

8. Mustaqillik yillarida O'zbekistonning ma'naviy va madaniy taraqqiyot.
9. O'zbekiston Respublikasida ta'lum sohasida xalqaro hamkorlik.
10. Mustaqillik yillarida Qoraqalpog'iston Respublikasi.
11. O'zbekiston va jahon hamjamiyati.
12. Yangilanayotgan O'zbekiston: milliy tilkalanishdan – milliy yuksalish sari
13. O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishda Harakatlar strategiyasining tutgan o'mni.
14. O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'mni va nufuzini ortib borishi.
15. O'zbekiston Respublikasi uchun ustuvor bo'lgan xalqaro reyting va indekslar bo'yicha samaradorlikning eng muhim ko'rsatkichlarini oshirish borasida olib borilayotgan chora-tadbirlar.

Izoh: Ishchi fan dasturini shakllantirish jarayonida ishchi o'quv rejada mazkur mashg'ulot turiga ajratilgan saat hajmiga mos ishlar tanlab bajariladi.

IV. Mustaqil ta'lum va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar - bu talabalarda mustaqil bilim olish ko'nigmalarini shakllantirishdan iborat. Mustaqil ta'lum seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilmagan, amma fan bo'yicha talabaning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mayzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.

Mustaqil ta'lum uchun tavsya etiladigan mavzular:

- 1.O'zbekistonda ijtimoiy sohada amalga oshirilayotgan o'zgarishlar mazmun va mohiyati.
- 2.Mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi tizimida amalga oshirilgan islohotlar.
- 3.Yuksak ma'naviyatlari yoshlarni tarbiyalashda O'rta Osiyo allomalarini ilmiy merosining o'mni (allomalarning ilmiy faoliyati misolda).
- 4.O'zbekiston Respublikasida ommaviy axborot vositalarining faoliyati (o'zgarish va muammolar)
- 5.Qishloq xo'jaligi va sanoat sohasidagi o'zgarishlar.
- 6.O'zbekistondainson huquqlari va erkinliklari kafolatining yaratilishi.
- 7.Milli yaxfsizlikni ta'minlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar.
- 8.O'zbekistonni halqaro reytinglardagi ko'rsatkichlarini ko'tarishning tarixiy va siyosiy ahamiyati

tayorlash sohasidagi o'zgarishlar. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lum to'g'risida"gi yangi tahrirdagi qonuni. Ta'lum sohasida xalqaro hamkorlikning yo'iga qo'yilishi: yutuqlar va kamchiliklar.

11-mavzu. Mustaqillik yillarida Qoraqalpog'iston Respublikasi

Mustaqillik yillarida Qoraqalpog'iston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy hayotida amalga oshirilgan islohotlar. Qoraqalpog'istonda qishloq xo'jaligi sohasidagi o'zgarishlar. Ma'naviy-madaniy sonhadagi yangilanishlar. Qoraqalpog'iston Respublikasi olyi ta'lum tizimi va undagi islohotlar. Qoraqalpog'iston Respublikasida ekologik ahvol. Orol fojasi. Ekologik holatni yaxshilash borasidagi davlat siyosati.

12-mavzu. O'zbekiston va jahon hamjamiyati

O'zbekistonning tinchliksevar tashqi siyosati va uning jahon hamjamiyati tomonidan tan olinishi. O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar va xorijiy mamlakatlar bilan iqtisodiy-siyosiy aloqalarining yo'iga qo'yilishi. O'zbekiston Respublikasining BMTga a'zo bo'lishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'mni. O'zbekistonning MDHdagi o'mni va mavqeining oshib borishi. O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalari. O'zbekistonning Yevropa Ittifoqi mamlakatlari bilan istiqbolli hamkorliklari. Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiysi. O'zbekiston tashqi siyosatida Rossiya, AQSh, Xitoy mamlakatlarining o'mni. O'zbekistonning geosiyosiy va geoijtisodiy o'mni. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Markaziy Osiyoda xavfsizlik masalalari, terrorizm, giyohvandlik va odam savdosiga qarshi kurashda O'zbekiston Respublikasining faoliigi. O'zbekistoning ShHT bilan aloqalari. O'zbekistonning Markaziy Osiyo, Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlari bilan yangi strategik sherikchilik shartnomalarining imzolanishi. O'zbekiston Respublikasining faol tashqi siyosatining yangi bosqichi. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikengilikni ta'mintash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatlari va amally tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar.

13-mavzu. Yangilanayotgan O'zbekiston: milliy tikanishdan – milliy yukalish sari

So'nggi yillarda amalga oshirilayotgan xalq bilan muloqot tizimining yo'iga qo'yilishi. Milliy tikanishdan xalqi milliy yuksalish sari olib borish. Harakatlar strategiyasi – milliy taraqqiyotimizning yangi bosqichi siyatidagi o'mini oshib berish. Xalq davlat idoralariga emas, davlat idoralari xalqimizga xizmat qilishi kerak, degan tamoyilga riosa etish. O'zbekiston taraqqiyotining yangi – Milliy yuksalish bosqichi va uning o'ziga xos tomonlari tahlii.

14-Mavzu. 2017 -2021- yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasining ustuvor yo'nalishlari

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasining ishlab chiqilishi, hayotga joriy etilishi va uning ahamiyati. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi va unda belgilangan ustuvor yo'nalishlar:

- Davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari;
- Qonun ustuvorligini ta'minlash va sud-huquq tizimini yanada istoh qilishning ustuvor yo'nalishlari;
- Iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirishning ustuvor yo'nalishlari;
- Ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari;
- Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlari.

15-mavzu. O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'mi va nufuzini ortib borishi

“O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'mini yaxshilash hamda davlat organlari va tashkilotlariда ular bilan tizimli ishlashning yangi mexanizmini joriy etish” borasidagi davlat siyosati, huquqiy-normativ hujjalarning qabul qilishi, mazkur yo'nalishdagi ishlarning samaradorligiga to'siq bo'layotgan muammolarni bartaraf etish yuzasidan olib borilayotgan chora-tadbirlar: jamiyatni demokratlashtirish, ilg'or xalqaro tajribaga asoslangan davlat va jamiyat qurilishi sohasidagi

islohotlarni yanada chuqurlashtirish, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari infratuzilmasini rivojlantirish, ta'lim tizimini takomillashtirish, xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish, xalqaro savdoda xususiy tadbirkorlikning raqobatbardoshligini oshirish, innovatsiyani rivojlantirish.

O'zbekiston Respublikasi uchun ustuvor bo'lgan xalqaro reyting va indekslar bo'yicha samaradorlikning eng muhim ko'satkichlarini oshirish borasida olib borilayotgan chora-tadbirlar. Ushbu ko'satkichlarini oshirish uchun O'zbekiston Respublikasida quyidagi suveren indeks va indikatorlar tizimiga integratsiyalashuv jarayonlari jadallastirilmoqda: “Biznes yuritish” indeksi, Boshqaruv sifati indikatorlari, Elektron hukumatni rivojlantirish reytingi, “Korrupsiyani qabul qilish” indeksi, “Logistika samaradorligi” indeksi, Juhon bankining Statistik salohiyat indeksi, Iqtisodiy erkinlik indeksi, Iqtisodiy hankorlik va taraqqiyot tashkilotining (IHTT) mamlakatlarga xos xattlarni tasniflash tizimi, Inson kamoloti indeksi, Huquq ustuvorligi indeksi, Juhon mamlakatlari demokratiyasi indeksi, Matbuot erkinligi indeksi.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida talabalar O'zbekistonning eng yangi tarixi fanidan ma'ruba darslarida olgan nazariv biliimlarini mustahkamlash bilan binga, seminarlar mavzulari bo'yicha tayyorqarlik ko'rish jarayonida qo'shimcha adabiyotlari va tarixiy manbalar bilan tanishish orqali qo'shimcha bilim va xulosalar chiqarish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Natijada ularning bilim doiralari ilmiy jihatdan asoslangan holda kengayadi.

“O'zbekistonning eng yangi tarixi” fani bo'yicha seminar mashg'ulotlarining tavsiya etiladigan mavzulari:

1. Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar.
2. Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati.
3. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyatni asoslarining shakllanishi.
4. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyatni asoslarining shakllanishi.
5. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyatni asoslarining shakllanishi, amalga oshirilgan siyosiy islohotlar.
6. Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkchilikning shakllanishi. O'zbekistonda bozor munosabatlarning rivojanishi.
7. O'zbekiston Respublikasidagi ijtimoiy o'zgarishlar.